

Kyrböåken

N:r 10
1944

Pris
20 öre

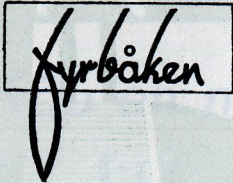
Aktuellt:

*Jul- och
Nyårshälsningar*

Se mittuppslaget!

Sid. 2
*Staten bör betala
nykterhets-
propagandan!*

Staten bör betala nykterhetspropagandan!

Vi ha i år inom distriktet igångsatt en mer omfattande propaganda än kanske tidigare. Den bedrivs med största möjliga intensitet både inåt och utåt. Ett flertal linjer prövas och följas. Utåt lägger man främst märke till den annonspropaganda som sker i stadens tidningar. Den har inte så fruktansvärt stor omfattning, men den gör i alla fall att allmänheten ständigt får en påminnelse om att vi finnas till och arbeta trots krig och därav följande svårigheter.

Jämsides därmed pågår patrullpropagandan, vilken visat sig vara en utmärkt form, där man i högre grad än tidigare lyckas nå en bredare ungdomlig publik. Den inte minst viktiga delen av denna propaganda är de annonser som införs i samband med patrullernas framträdande, samt den relativt frikostiga affischeringen samt därjämte de referat som välvilligt införs i stadens tidningar om patrullernas verksamhet.

Inåt sker propagandan efter andra linjer och en av de senaste formerna utgöres av ett cirkulär som tillställs ett flertal medlemmar inom distriktet med en uppmaning att aktivisera sin verksamhet. Med detta distri-

bueras även ett svarskort, där vederbörande uppmanas lämna svar på de i cirkuläret framställda frågorna. Till denna avdelning av propagandan räkna vi även det cirkulär som tillställts samtliga LD med uppmaning att redogöra för logerådets verksamhet. På de ställen där detta cirkulär icke behandlats av logerådet, uppmanas i sammanhanget annan medlem än LD eventuellt att efterlysa detsamma. Genom detta cirkulär hoppas vi kunna finna nya vägar för att stimulera och aktivisera arbetet.

Allt detta betyder att vi inom distriktet mer än tidigare insett betydelsen av modern propaganda. Propagandan utgör en fruktansvärd makt. Vi kunna endast tänka på resultatet av nazismens snedvridna propaganda i Tyskland. Genom ett envist trumfande av teser, som en från det andliga trycket befriad, förkastar som ren idioti har det lyckats en liten "klick" att föra ett hundramiljonersfolk in på vägar, som man ännu för femton år sedan inte trodde en mänsklighet kunde beträda. Propagandan är smittomedlet som drabbat miljoner och åter miljoner och som framkallat denna andliga farsot, mera fruktansvärd än något liknande i historien.

Ett farligt vapen propagandan alltså om det sätts i orätta händer. Men alla erfarenheter peka också på att propagandan rätt använd skulle bli en lika väldig makt i försöken att föra fram de stora idéerna till seger.

Men hur skall en sådan propaganda komma till stånd? Vem skall driva den? Skall vi ge oss på den uppgiften också? Nej, det är statens angelägenhet! Det är staten som främst är intresserad av att folket förbättras, att en bättre levnadsstandard uppnås o. s. v. Det är staten som skall bedriva nykterhetspropa-

gandan! Även ekonomiskt är det staten som är mest intresserad av den saken — eller rättare sagt borde vara det — eftersom landet åsamkas väldiga förluster genom superiet. Staten tjänar ingenting genom sprit-hanteringen, som en och annan fortfarande tycks gå omkring och inbilla sig.

Den stora kommitté som nyligen tillsatts med uppgift att förutsättningslöst angripa nykterhetsproblemet får man hoppas skall minnas denna sak och upptaga den i sitt förslag. Inte minst i juletid skulle en rätt bedriven propaganda landet över göra oerhörd nytta och befria många människor från obeskrivliga lidanden!

Bär märket!

Ofta propageras för bärandet av IOGT-märket. Men hur många är det i verkligheten, som bär det? Kan det räknas i promille? Det verkar hårt att påstå, att en viss feghet vidlåter medlemmarna när det gäller märket. Men man kan konstatera faktum. Det verkar som en lättnad, när den kallare väderleken gör sitt intåg och ett ytterplagg tagges på. Märket blir dolt, det syns inte utåt. Procentuellt är det fler, som bär märket vintertid än på sommaren. Skulle det inte vara en viss agitation utåt, om vi verkligen alla ville göra Godtemplarorden den lilla tjänsten att bära märket synligt? Med andra ord: vi skaffar ett märke för ytterrocken — skulle avgiften med ett nytt märke bli betungande så flytta ut det märket som finns på kostymen eller i en låda någonstans i bostaden. Det finns godtemplare, som verkligen bär märket på ytterrockar. Man ser fler märken på damkappor än herrockar. Det är på hög tid, att vi verkligen gör allvar av och förverkligar den vackra idén.

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Postadress: Fyrbåken Box 2050,
Sundsvall.

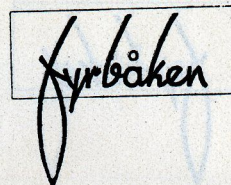
Red. och ansv. utgivare:
H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokontonummer 77 15.

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1944

3138

Varför super Anderssons Kalle?

Det finns så många frågor för unga stridbara människor att dryfta, men det förefaller som om diskussionen tystnat på våra möten. Varför inte ta upp frågan om orsaken till det fördubblade ungdomsfylleriet till behandling. I syfte att ge stoff åt överläggningen, lämnas nedan några uppgifter om utskänkningen som förutsättning för ungdomsdryckenskap.

Det är gott och väl om våra pojkar kan stå för ett glas, men det är bedrövligt att det alltid skall stå ett glas för våra pojkar, skrev Hasse Z. en gång. De är uttytt — om det inte stod så tätt med glas, så skulle inte så många pojkar falla till föga för denna frestelse och färre skulle ta skada och gå under. När man förflutna sommar under några veckor stängde sprithandeln i Finland, sjönk både brottsligheten och fylleriförseelserna på ett uppseendeväckande sätt.

Önskar man en nyktrare och stridbarare ungdom måste man alltså öka avståndet mellan de unga och glaset. Detta har varit de svenska folkrörelsernas mål, men deras strävan motverkas systematiskt av det privata vinstintresse, som är knutet till rüsdryckshandeln. Detta söker nämligen på olika vägar förkorta avståndet mellan de unga och glaset. Vi skall för dagen illustrera detta med utskänkningen.

Den största berusningskällan.

Vi har i vårt land 757 sprit-

restauranger, 555 vinrestauranger och flera ölkaféer än vi kan hålla räkning på. Dessa utskänkingsställen har under kriget kommit att spela en allt mer framträdande roll som berusningskällor. Restaurangfylleriet har fördubblats under krigsåren och drygt hälften av de omkring 40.000 anhållna har berusat sig helt eller delvis på restaurangerna.

I så gott som alla försök till debatter om utskänkningen som ungdomsfylleriets förutsättning har man sagt, att det allenast är äldre personer med omdöme och sparpengar som besöker restaurangerna. I snaps- eller snabbutredningen kan man emellertid inhämta någon helt annat. Den berättar att 52 av de anhållna under tjugo år och nära 62 procent av de anhållna mellan 20 och 25 år har berusat sig på vin- och spritrestauranger. Restaurangerna spelar alltså ensamma en större roll som berusningskällor än alla de andra tillsammans. Det är kanske möjligt att de, som försnilla sin fritid på restauranger, har lättare att trilla dit för fylleri än de, som konsumerar sin "panna" vid hemmets härd. Siffrorna visar emellertid att man måste vara på vakt mot de eviga kraven på expansion av restaurangrörelsen.

I motsats till bostadsproduktionen har startandet av utskänkingsställen en tendens att växa hastigare än efterfrågan. Det finns vanligen ett större antal bord än som spontant

efterfrågas av allmänheten. Då en krögare helt naturligt har en stark motvilja mot tomma bord, söker han med olika medel övertala allmänheten att ta dessa i anspråk. Man söker påverka allmänheten genom en än öppen och än dold reklam och genom särskilda finesser. Ett av de verksammaste attraktionsmedlen är utan tvivel — restaurangdansens.

Lag gäller ej för restauratör.

Dans i samband med utskänkning är praktiskt taget förbjudet i svensk lag. Det heter sålunda att offentlig danstillställning och utskänkning ej må ordnas i lokal eller å plats, då utskänkning äger rum. Dock må länsstyrelsen sedan den hört kommunalnämnden eller magistraten för särskilda tillfällen medgiva rätt att kombinera dans och utskänkning. Denna rätt att medgiva undantag för särskilda tillfällen har länsstyrelserna ansträngt en aning under krigsåren. Sålunda skrev man det andra krigsåret ut 18.149 sådana tillstånd. På sina håll medförde detta att man dansade i utskänkingslokalerna praktiskt taget varje kväll i veckan — utom måndagar, då publiken tog sig en liten paus. Vi kan kanske vara överens om, att det var 17.000 tillstånd för många.

Antalet personer som berusat sig vid dessa danstillställningar har varit relativt låg. På i runt tal 4.000 personer kom det ett 90-tal berusade. Detta är naturligtvis 90 berusade för mycket. Det centrala i frå-

Vill Ni göra fördelaktiga inköp?..

...vänd Er då till

ENGELFELDT'S

(ledande i Norrland)

TELEFONER (växel): 30 98 37 03 40 98

MÖBLER,

MATTOR, GARDINER, ARMATUR

Bredsjöbygden förr och nu

gan är emellertid inte antalet berusade vid danskrogarna. Det centrala är de ungas vanebildning och denna är med all sannolikhet hundraprocentig. De unga lockas genom dansen till restaurangen och när de kommit dit kopiera de ställets sed. Det är nämligen ett ytterst begränsat antal besökande som en sådan kväll trotsar ställets sed. De flesta faller tillföga och så grundlägges nya vanor.

Vi betraktar sålunda restaurangerna som en bottenskola för inlärandet av alkoholvanor. Den omständigheten att det går relativt hyvsat till på restaurangerna hindrar inte att riskabla vanor utvecklas. Den ansade och eleganta miljön gör att den oerfarne lättare faller till föga än i en råare miljö. Alla tar givetvis inte allvarlig skada, men många tar skada, andra tar svår skada och vi måste betrakta det hela som ett allvarligt socialproblem.

Ölkaféerna som berusningskällor.

I städer och större stationssamhällen bildar ölkaféerna mycket tråkiga berusningskällor. Enligt snabbutredningen har 12 procent av den anhållna ungdomen berusat sig på ölkaféer. För de mognare åldersgrupperna spelar ölkaféet en nära nog dubbelt så stor roll som berusningskälla.

Låt oss alltså diskutera:

1. Har vi i vår stad eller kommun flera restauranger än som behövs för att fylla ett legalt behov?
2. Bör gällande lag tillämpas på dans kombinerad med utskänkning?
3. Vad bör vi överhuvud taget göra i syfte att begränsa utskänknin-gen som berusningskälla?
4. Kan särskilda åtgärder vidtagas i syfte att vända de ungas håg bort från restauranger?

Måhända kan en överläggning i frågan föregås eller resultera i en kommitté, som gör noggranna un-

Om vi blicka tillbaka endast några få år eller tala om ett "förr och ett nu" i Bredsjöbygden så må vi väl alla vara ense om att en förändring inträffat. För några år tillbaka fanns det endast en dålig väg, nu en ny bred och fin sådan. I och med att denna väg kom förändrades samhället i helhet. En man som heter Berndt Graveleij var med på nämnda vägbygge, men han ägnade inte sina krafter endast åt detta, han ville föra västerländsk kultur till den vackra Bredsjöbygden, han ville bilda en godtemplarloge vilket också lyckades honom. Den 18 mars 1941 kunde han föra med sig D. T. Erik Olsson till Bredsjön och där instifta en loge. Visst kunde br. Graveleij vara stolt och glad över detta, för att inte tala om glädjen bland den nya logens medlemmar. Broder Graveleij är ju förunnad tallets gåva, det känna vi alla till. År 1943 kom Logen Bredsjön in på den tanken att bygga sig ett ordenshus, dit man kunde gå och diskutera samhällsproblemen. Som vi förut vet så invigdes detta hus den 30 april i år under högtidliga former.

Broder Graveleij höll invignings-talet enär br. D. T. var förhindrad att närvara. Det var inte bara en samlingslokal som kom till Bredsjön 1944, det kom även elektriskt ljus hit. Detta arbete är snart klart så vi kan som i andra bygder vrida på dersökningar och kartlägger dessa berusningskällor. Vägledande upp-lysningar kan måhända inhämtas hos polis, barnavårds- och nykterhetsnämnd.

När detta är klart skall Logen Bredsjön anordna en ljusfest där broder D. T. lovat att medverka samt Logen Vivans amatörer Län-karna under br. Thure Lindhs ledning. Det kostar arbete, tid o. pengar för medlemmarna i logen Bredsjön, men allt gå när viljan finnes. Näm-nas bör också att logen Bredsjön har en L. T. som är endast 18 år. Logens råd och medlemmar kunna vara glada över att ha en så ung man på ordförandeposten. Själv anser han sig för ung att inneha ordförande-platsen men vi lyckades få honom kvar även till årets slut. Kanske logerådet kan bearbeta honom även 1945.

R. W.

Logen 1585 Stridsbasunen, Essvik kommer att anordna D. M. på skidor söndagen den 25 febr. 1945. Upprop kommer att utsändas senare av logen.

DANSKT:

Rafineret.

Inkquisitionens Etejle og Hjul er Vand mod de Raffinementer, moderne Børn kan udtænke.

Forleden var en Lærer paa Udflugt med sin Klasse. Børnene havde været i en Skov, men nu havde Læreren givet Ordre til Opbrud. Ved Optællingen viste det sig, at en Dreng vart blevet borte og Læreren drøftede med Drengene, hvilken Straf Synderen skulde have. — En lille Fyr sagde:

— Han skal hænges op i Øjenbry-nene og tvinges til at blinke!

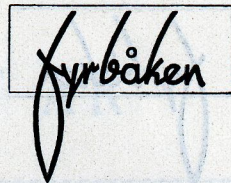
ATELJÉ
Galeri

Porträtt &
Serie-ateljé

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Nya teaterpjäser

Amatörteatern kan sannerligen inte längre klaga över pjäsbrist! Snarare finns det numera alldeles för mycket att välja på för att den ovane skall kunna ha några chanser att lyckas med ett någorlunda hyggligt val. Ty allt, som skrivs eller förläggs i den vägen, är naturligtvis inte bra. Och det mest omskrikna är visst inte alltid det bästa. Så är det med filmer och böcker, och så är det naturligtvis också i detta fall.

Vi ha varit i tillfälle att få ta en titt på det senaste tillskottet från Lindarnas förlag i Falun, som bekant en av de flitigaste utgivarna. Och där är nog ett par nyutkomna saker, som vi gärna vill fästa uppmärksamheten på.

MARGIT von WILLEBRAND HOLLMERUS har givit ut ett lustspel med namnet "Målaren med världsrykte". En fjantig skönande som heter Agnes men fordrar att bli kallad Angélique och endast vill vistas i de högre rymderna (typen är just inte så trolig men ganska rolig) beundras av en duktig men prosaisk man, som är alltför praktisk för att duga åt den unga damen. Han uppträder då som sin egen tvillingbror, en "målare med världsrykte", och låter denne gå så illa åt den poetiska unga damen, att hon flyr rakt i armarna på en prosaisk men uthärdlig beundrare. Alltså en sak med lite tendens och antagligen rätt rolig inte bara för åskådaren utan även för de spelande. I varje fall ett lustspel med lite grann mening i.

Antagbara lustspel är det annars rätt ont om. (Fast varför ska man också spela lustspel jämt och ständigt? Det kräver visst inte publiken!)

NILS HASSE, oerhört flitig men ganska ojämn skribent på alla möjliga förlag, har gjort en rätt lustig sak med namnet "Hon skriver en roman". Det är så många hembiträden numera som i likhet med en Sally Salminen bara tagit plats tillfälligt medan de arbetar på sin stora roman, att det mycket väl kan tänkas, att både herrn och frun i huset kan känna sig osäkra med anledning av att hembiträdet skriver så ofta, och bevilja henne en

massa med extra förmåner och tillmötesgående för att få ett gynnsamt omdöme i romanen. Upplösningen är det kanske synd att avslöja, men pjäsen är tacksam och lagom lätt.

MARGIT PALMAER har en liten sak, som kallas "Tre generationer". Mormor, mor och dotter ställs i blyxtbelysning — och naturligtvis ser de helt olika på livet och tillvaron. Det kan skära sig ganska grundligt — men man är författarinnan tacksam för att hon inte låtit den senaste generationen bli alltför illa åtgången. Det visar sig att unga damen av i dag inte alls är så borta, som man först vill tro. Hon är frigjord i sitt uppträdande, det är sant — men hon visar sig mycket väl hålla måttet, när hon sätts på ett prov. En utmärkt sak för systrarnas afton — för naturligtvis är det ett kvinnoprogram.

Det känns friskt och skönt att från massor av fadda amatörteaterpjäser komma till den rena och klara luften hos PER JOHANNES. Kanske är dock luften i längden en smula väl hög och ren. Det är idealistiskt tendentiösa pjäser, ofta behandlande aktuella och brännande problem — och det får man nog vara tacksam för. "Någon skall dock skröda", handlar om flykten från landsbygden. "Om blott du ej sviktar" handlar om kvinnans tunga

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Fyréns
Målerifirma

Box. 449. Tel. 4465.

Verkstad: SJÖGATAN 21,
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

börda under beredskapstider och "Kopparskrinet" slutligen är en hyllning till det trägna och fria hantverket. Alla tre har ett gemensamt drag, som tyvärr är så sällsynt i vår amatörteater: de handlar om TROHET mot en gård, mot ett hem, mot ett kall. Samtliga är av lite större format, tre akter, och med tio-talet medverkande samt kräver nog en hel del. Men det är en förmån att få ha dem tillhands, då man vill bjuda allmänheten på ett helaftonsprogram inte bara för flyktigt tidsfördriv.

Vi har inte angivit pris och villkor för uppförandet beträffande varje pjäs. Dessa uppgifter återfinnas nämligen i Lindarnas katalog. Och har man inte den, så skriver man efter den. Adressen är Lindarnas, Falun.

FOLKHÖGSKOLEPLAKETTEN

finns fortfarande att köpa. Varje godtemplare bör bära detta vackra märke.

DANSKT:

Mor gjorde ikke Forskel.

Ved Sogneraadvalget i en Kommune i Randers' Omegn var to Brødre opstillet af hver sit Parti.

I Sognet boende deres gamle Mor, og da Valget var overstaet, var Brørene naturligtvis interesseret i, hvorledes hun havde stemt*.

Det var ikke svært at regne ud: En Stemmesedel maatte erklæres ugyldig, fordi der var sat Kryds ud for begge Brødrenes Navne.

* stemt = røstat.

Hømb!

Svensden var kommet lidt sent hjem og havde nok ogsaa været lidt højt oppe. Ved Morgenmaden gemmer han sig skyldbevidst bag Avisen; men da han ikke vedblivende kan sidde med Armen i Vejret, lade han den falde og siger:

— Du . . . du er vel ikke vred, fordi jeg kom hjem med et blaat Øje?

— Kom hjem med et blaat Øje! Haa! haanler Fru Svensden. Du kom ikke med det, du fik det!

Två samlingsmöten

Undertecknad har haft nöjet delta i två samlingsmöten inom Njurunda kretsloge. Nöjet kanske utslutande var på min sida, då jag hade plikten att som distriktsrådets representant lägga ut texten för mötesdeltagarna. Jag menar nu inte att jag uppskattar det som nöje att prata vid möten; vad jag menar är endast stämningen vid mötena, den visade viljan att delta i logearbetet och medlemmarnas försäkran och synbara förvissning, att logernas arbete denna vinter kommer att bli det bästa, utgjorde ett glädjeämne för mig. Vilket nöje medlemmarna hade av mitt föredrag vill jag som part i målet inte yttra mig om. Ämnet var i alla fall på båda platserna: "Värdera logen högre!"

Den första logen var Böljan i Björkö. Det som särskilt frapperade mig där var den trovissighet som logens ledning med bröderna Vedin i spetsen lade i dagen, när logens framtid kom på tal. För övrigt kan nämnas att logen förut också tillhört de bättre arbetande. Nu var det emellertid en allt annat överskuggande fråga som utgjorde samtalsämnet. Och det var: hur snart kan logen få elektriskt ljus i sin lokal? Genom beslut i Njurunda kommunalfullmäktige har det nämligen gjorts möjligt för de i havsbandet liggande platserna att i likhet med andra civiliserade orter kunna få nytta av den teknikens landvinning som heter elkraft. Det resonerades före mötet och under pausen friskt om detta och planeringen var i full gång hur lyset skulle kunna utnyttjas på bästa sätt. Det blir nog litet av en revolution för dessa intresserade och verkligt arbetande medlemmar, när de osande karbidlamporna kanske redan frampå nyåret kunna bytas mot de behändiga glödlamporna i en ändamålsenlig armatur. Men det var inte bara lyset som bröderna Vedin och Karlsson m. fl. hade intresse av, fast det naturligtvis just nu var det som do-

minerade. En annan sak som också låg ledningen varmt om hjärtat var möjligheten att bereda lämplig plats för logens studiearbete. Trots att logen Böljan proportionellt efter medlemsant. har de flesta studiecirkelarna och de flesta deltagarna i studiearbetet i hela Medelpads distrikt, har studiecirkelarna haft stora svårigheter med lokalfrågan. Det har mest varit att ambulera mellan deltagarnas hem. Mest har kanske KSL:s, br Hans Åström, då utnyttjats. Nu har emellertid logens ledning planer på att försöka ordna ett rum i lokalens vaktmästarbostad till speciellt studie- och biblioteksrum. Denna sak är dock en stor ekonomisk fråga för den lilla men ambitiösa logen, och den kan nog endast lösas på det sättet, att Njurunda kommun lämnar ett anslag för ändamålet ur den fond, som avsättes av nöjesskattemedel och har just till ändamål att skapa bättre samlingslokaler i kommunen. Underhandlingar ha också förts med en del kommunala representanter och framställning kommer med det snaraste att göras till vederbörande beträffande denna sak. Skulle det kunna lösas på detta sätt skapas därmed möjlighet för logen att fortsätta med cirkelarna som förut och även få fram flera, samtidigt som hela denna ända av Njurunda för en bibliotekslokal, där hela befolkningen har möjlighet att låna läsvärda böcker.

Ja, jag förstår att br Red inte är allt för glad åt denna långa utläggning, då ju utrymmet är begränsat, men då de frågor som berörts har så stor betydelse för Godtemplarordens utpost i Medelpads havsband, skadar det inte att även medlemmar i loger på centrala platser, får se hur de verkliga svårigheterna kunna vara, o. hur de, när den verkliga viljan finnes, kan klaras upp,

låt vara att det i detta fall blir i stor utsträckning med kommunens resurser.

I övrigt var mötet bra därute, förutom kaffe blev deltagarna trakterade med visor ur "Den gamla visboken", framförda av ett par av logens systrar. Om den allmänna stämningen behöver nog inte mer sägas än vad som framgår av de refererade framtidsplanerna för logen. Så skulle det vara överallt.

Den andra logen som jag besökte var Vinterbloss i Västanå. Vad det gällde stämningen vid mötet stod den inte Björkö efter. Det är nog kanske så, att de mera avsides belägna platserna ha ett mera ideellt arbete än där intresset splittras av en mängd andra ting, och där framförallt nöjena ha större plats. Visserligen har logen Vinterbloss haft sina nedgångsperioder, men förra vintern blev det en storartad uppräckning. Då kom också en del norrmän, som är förlagda i ett läger endast tre kilometer från lokalen. Mötet nu visade att tjänstemän och medlemmar har vilja att ta vara på senvinterns uppräckning, och det är troligt att godtemplararbetet i Västanå kommer att stå sig gott. Det sades mig, att mötet för att vara det första för säsongen var mycket välbesökt, och jag har ingen anledning att tvivla därpå. Förutom kaffe fick deltagarna höra en uppläsning av en syster. Det var ett par dikter, som framfördes på ett förtjänstfullt sätt. Därjämte hann mötet med att reorganisera biblioteksverksamheten och till bibliotekarier och studieledare i logen valdes bröderna S. Svensson och Ola Vestin.

Även i Västanå kunde jag erfara denna känsla av trivsel och kamratskap, som bör vara ett grundelement i logearbetet.

S. B—m.

Marknadens förnämsta KONTORSUTENSILIER

saluföres av Nordiska Kartro A.-B., Vasagatan 9, Stockholm

EN GOD JUL — ETT GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

101. Strid & Frid, Sundsvall.

Tora och Sten Söderberg.
Hanna Söderberg.
Albin Viklander.
Gun och Helge Jonsson.
Einar Wigur.
Helmer Engberg.
Jac Lalander med fru.
Bo Smedlund.
Märit och Hillevi Jönsson.
Tage Dahlin.
Karin och Lennart Svensson.

156. Rätt & Sanning, Sundsvall.

Anna och John Andersson.
Frida och Petrus Andersson.
Anna och Valdimir Boding.
Ester Berggren.
J. S. Gren.
Olga och Gina Göransson.
Emmy och Henry Hamrin.
Oskar Jansson med familj.
Gösta Nordberg med familj.
Gottfrid Viklander med familj.
Britta Vestin.
C. E. Nordén med familj.
Siri Dalberg.
Gunvor och Sven Pettersson.
Dora och John Nordén.
Emilia och Gustaf Samé.
J. F. Lockner.
Ada Nordvall.
Axelina Nilsson.
Greta och A. Th. Lindeman.
Erik Vestberg.
AKTIVITETS-KLUBBEN.
Anna-Greta Karlsson.
Inga Carlsson.
Mary Tidén.
Karin Åkerstedt.
Hans Bokvist.
Elsa Åström.
Margit Åström.
Anna-Greta Åström.
Yngve Åström.
Oskar Åström.
Erik Åström.
Folke Åström.

158 Hälleberget, Sundsvall.

J. G. Brunzell med familj.
Hilda Lööv.
J. A. Björkdahl med fru.
Sören Johansson.
Karuso.
U. von Bergman.
Ingrid Johnsson.
Karin Sundkvist.
Britt-Mari Åström.
Karin Andersson.
Gunnar Svensson.
Sten Gissberg.

Tullan och Bengt Lindsjö.
Erik Henriksson.
Kajsa Bäckman.
Svea och Hilding Bjurberg.
Margit och Hjalmar Larsson.
Hulda Larsson.
Emma Stenqvist.
Anna och J. Bylander.
Maja von Kruus.
Gunnar Viberg.
Gustav Pettersson.
Dagmar och Rune Lövander.
Bernhard Norberg med familj.
Bengt Öhrström.
Britt Gustavsson.
Gördis Jansson.
Erland Lind.
Gunvor Fjellström.
Maj-Britt Lundgren.
Inga-Britt Westerberg.
Gun Karlsson.
Olle Lindgren.
Selma och Ernst Fillberg.
U. Sundberg.
Wetsera Norman.
Matilda Svärd.
Lovisa Olausson.
G. A. Korsvall med fru.
Ingrid Johnsson.
Doris Johnsson.
Märta Bergkvist.
Göta och Viktor Lindberg.

161 Välkomsthemmet, Skönvik.

Filip Westlund.
Eric Mattsson med fästmö.
Per Nilsson.
Frank Lindbergh.
Curt Lindbergh.
Fritz Gillgren med fam.
Georg Nilsson.

176. Folkets Väl, Strand, Ainö.

Gunnar Englund med familj.
Albin Persson med familj.
Leif Olsson med fru.
Hanna Näslund, Usland.
Gunborg Svedlund.
Göta och Sten.
Siv och Astrid.
Axel Eliasson.
Evert Bergsten med familj.
Axel Larsson med familj.
Eric Bergstrand.

Birger Fransson med fru.
Anne-Marie och Ejnar.
Scoutkåren 206, Vindarna.
Ulla Ahlin.
Vivian Olsson.
Gerd och Ruth.
Anna-Lisa Andersson.
Margit och Birgit Gohde.
Verner Bergsten med fästmö.
Hildur och Sigrid.
Maj Britt Ericsson.
Sven Sandström.
John och Alvar med fam.
Rubin Ahlin med familj.
Evy Andersson.
Rut Dufvenberg.
Maj och Einar.
Ingegerd och Axel.
Karl Andersson.
Anna Andersson.
Karin Nordström.
Gunnar Lidström.

193. Fredsförbundet, Östrand.

Vitalis och Ellen Ohlsson.
Tore Johansson.
Eva-Mai Johansson.
Hans och Marianne Fällman.
Naima och Karin Johansson.
Aug. Hansson.
Frida Gårdlund.
Hanna Nilsson.
Elsa och Olov Åslund.

195. Stödjepelaren, Stöde.

Edla och Gust. Brännlund.
Hilma och Evert Svedin.
Sanna och Emil Eriksson.
Irma och Hilding Österlund.
Familjen N. P. Halén.
Ingrid och Nils Sjölen.
Ellen och Th. Carlson.
Margareta och J. O. Engström.
Gottfrid Höglund med familj.
Helga och Em. Brännlund.
Anna och Erik Gradin.
Sara Abramsson.
E. A. Öhlén med familj.
Lisa och Verner Josefsson.
Bengt Berggren.
SGU-avd. 534.

228 Skönborg, Skönsberg.

Lola, Sten och Ove.
Rolf och Elsa.
Göta, Calle och Bengt-Tommy.
C. J. Dahlgren.
Anna och O. J. Carlsson.
Gösta Pihlström (Släggis).
Åke Norberg.
Gerd Pettersson.
Anna och Erik Törnberg.

EN GOD JUL — ETT GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

Harry, Britta, Jan-Erik, Tommy.
Gösta Jönsson.
Bengt, Gullan och Bengt-Åke.
Gustav Eriksson (Gnidde).
Britta och Eva.
Bulten och Pysen.
Svisse och Skvatte.
Curt och Margit Andersson.
Klangen och Knälpa.
Garvis J. och Pelle J.
Lilian Hedin.
Karin och Seve.
Birgit och Lasse.
Anny och Hjalmar Söderlund.
Karin Söderlund.
Britta och Torsten.
Hjördis och Eivor.
Hanna och N. O. Pettersson.
Hopparskuttargänget.
Skönborgs Amatörer.
Ingrid och Sören.
Klinken och Maj.
Hans Norling med fam.

241. Dalens Stjärna, Tunadal.

Herbert Ritzén.
Lennart Olsson.
Dana Andersson.
Ann Mari Bergman.
Karl Andersson med familj.
Gustav Andersson med familj.
Arne Berg.
Fridolf med fästmö.
Astrid Nordström.
Bengt Olov Lindholm.
Karl Ivan Oberg.
Ernst Vallin.
Karl Gunnar Lundgren.
Arne Bergman.
Elsa Britt Danielsson.
Eivy Larsson.
Sten Sjöström.
Gustav Berg med familj.

264. Stridshjälten, Njurunda.

Wenggren, Erik, Frideborg, Birgitta.
Nordin, Severin, Berta, Kjell.
Sjöberg, Ingegerd.
Ödlund, Gun.
Bertlin, Erik, Anna-Stina, Inga-Lill.
Nilsson, Algot, Mildred.
Jonsson, Gunnar, Elny.
Eriksson, Verner, Alma.
Söderblom, Tage, Ebba, Margareta.
Janson, Valter, Gunborg.
Karlsson, Karl, Hulda, Vailet.
Sundling, Sven Gunvor.
Söderström, Ingvar, Britta, Ing-Lis.
Eriksson, Will.

292. Samfundets Stöd, Indal.

J. Bäckvall.
Petrus Jonsson med familj.
Stig Backlund.
Eivor Johansson.
Edvin Jonsson.
Ruth Malm.
Bror Dahlberg.
Astrid och Linnéa.

356. Gambettas Minne, Klingsta.

Otto Wiklund med familj.
Estrid och Einar Söderberg.
Ruth och Verner Nessler.
Margit Nessler.
Anna-Greta Sundqvist.
Andrietta Andersson.
Signe och Em. Öhrberg.
Magnhild och Selmer Åsberg.
Ingrid Nybäck.
Adolf Engström med familj.
Sture Öhrberg.
Emelia och Konrad Andersson.
Greta och Nils Johansson.
Konrad Jonsson med familj.
Märta Lindberg.
Holger Lindh.
Nils Allgren med familj.
Bernh. Åslund med familj.
Lilly och Gunnar Nordling.

369. Sundhet, Sundsbruk.

Rune Andersson.
Hans Eidensten.
Sten Eidensten.
Kjell Knutsson.
Bengt Nilsson.
Britt Andersson.
Emil Holmbom med familj.
Verner Löjdkvist.
Britt Eriksson.
Lennart Jakobsson.
Martin Hedman.
Söderlind, Fridolf, Magda, Bo.
Hjördis Nilsson.

384. Riddar Huss, Johannisberg.

Lundkvist med familj.
Helga Wretman.
Bror Forslund med familj.
Kurt Johansson.
J. H. Johansson med familj.
Robert Olsson.

Johan Wörman med familj.
L. E. Bjelkström med familj.
Kurt Wallström.
Edvin Tranberg med familj.
Inga Hallberg.
B. P.
Karl Vählin.
Karl-Erik Johnsson.
Ruth och Kerstin.
Asta och Hilding.
Svea och Aina från Tännäs.
Elin Karlsson.

434. Segerkämpen, Lucksta.

Hulda och J. A. Karström.
Gerda och Johan Thunberg.
Sven O. Svensson.
Astrid Karström.
Birger Karström.
Hanna Lindblom.
Gustav Tiderman.
G. L. With med familj.
Edla With.
Erland With.
Ingrid Widmark.
Judit Svensson.
Sven Sandin.
Lina Larsson.
P. A. Larsson.
Siv och Emil Eriksson.
Tuve Höglund.
Erik Bergman.
Nils Bergman.

1134. Carlshem, Ankarsvik.

Ingrid, Karin och Greta.
Hj. Larsson m. familj.
Thilda Johnsson.
Rune Olsson.
Bengt E. Johansson m. fam.
Bengt Bengtsson.
Allan och Erik.
Arne Vikberg.
Olov Hillman.

2058. Vivan, Vivstavarv.

Erik Olsson.
Märta Olsson.
Sune Olsson.
Hulda Norberg.
Alexis, Eve och Siv Åsén.
Sven Gerdin.
Torsten Erixon.
Bernt Graveleij med familj.
Bernhard Bergström med familj.
Georg Bergne med familj.
Sixten och Ida Liljestrand.
Inga-Britt Lindström.
Gertrud Lögdkvist.
Boian och Barbro Holmberg.
Thure Lindh, m. fam.

EN GOD JUL – ETT GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

2690. Nytt Ljus, Alby.

Malmberg, Axel, Bojan och Berit.
Wilfrid Larsson.
Bylander, Dan, med familj.
J. A. Berggren.
Falk, William, Emeliè, Gull-Marie.
J. K. Sedihh med fru.
Eivin Nyhlén.
Sten Nyhlén.
J. A. Lindell med familj.
Maria Palm.
O. A. Westberg med familj.

2854. Vår Borg, Söråker.

Karl Asplund med fru.
Agda och Helmer Genberg.
Erik, Ellen och Rolf Asplund.
Ulla Edlund.
Birger Hallin.
Elsa Eriksson.

3485. Skansbanéret, Järkvitsle.

Sven Edvall med familj.
Lars Larsson med familj.
Anton Larsson med familj.
Mauritz Lidberg med familj.
Helmer Vennberg med familj.
Agda Sjögren.
Anna Nilsson.
Hendry Höglin.
Harry Lindkvist.
Ingegärd Forsberg.
Olle Gerdin.
Anny Byström.
Erik Verner Lidvall.

3525. Tidens Tecken, Stockvik.

Sixten Bäckström med fam.
Erland Lundström med fam.
Uno Johansson med fam.

3715. Winterbloss, Västanå.

Wille Öberg med familj.
Ragnar Bergström med fru.
Verner Vestin med fam.
J. A. Vestrin.
Ragnar Eliasson med fru.
Konrad Bergström.
Fritz Bredberg med fru.
Ester Bylander.

4120. Nordens Kämpe, Nordanede.

Vega Häggström.
Zeidy Johansson.
Karl Borgström med fru.
Yngve Öhman.
Henry Öhman.
Hildur Öhman.
Anders Löfstedt.
Ingeborg Löfstedt.
Sixten Gustavsson.

Gerhard Sjölander.

Eric L. Johansson.
Elvy Roos.
Signe Hjältman.
Nils Larsson.
Nils Borgström med fru.
Elsa Granskog.
Erik Granskog.
Johan Granskog.
Anders och Naima Boström.
Alva Edman.

4577. Fredsstjärnan, Hjälta, Viskan.

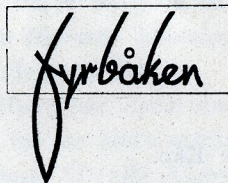
Knut J. Byström med familj.
Anna och Alex Danielsson.
Alvar Olsson med familj.
Carl Näsberg.
Ida Olsson.

4898 Vinterny, Hässjö.

John och Hilda Östlund.
Harry och Elin Nylander.
Ossian och Anna Näslund.
Ivar och Saga Berglund.
Einar och Greta Åström.
Anny Jacobsson med familj.

5246. Bredsjön, Ljustorp.

Elof Eriksson och Berta Nylin.
Ruben Viklander.
Nils Östman.
Kurt Bredin.
Roland Millberg.
Lars-Erik Millberg.
Eva Sjöström.
Evald Englund.
Holger Byström.

önskar alla sina läsare
en god och angenäm

*Jul och ett
Gott Nytt År!*

Gunnar Eriksson.
Arne Carlsson.
Wille Formgren.
Arvid Andersson.
Birgitt Johansson.
Anna Märta Elvén.
Ivar Andersson.
Börje Jonsson.
Jonas A. Hellstén.
Betsy och Birger Modin.
Gösta Helander.
Elvira och Carl Dahl.
Anna Eriksson.
Solvieg och Ann-Mari Svärd.
Märta Eriksson.

4753. Bøljan, Björkö.

Albert Björk.
Konrad Karlsson med fam.
Bertil Björklund med fam.
Helmer Karlsson med fru.
Tyko Vedin med fam.
Hilmar Björklund med fru.
E. A. Björklund med fam.
Tage Vedin med fam.
Molin, Tore, Torild och Torsten
Vedin.
Anna Öden.

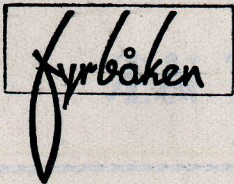
Den vandrande juden.
Sigurd Andersson med fru.
Eric Sjödin med fru.

1973. Fridshemmet, Ange.

Ivar Jönsson med fam.
Gust. Sarbäck med fam.
J. E. Johansson.
Tore Eriksson.
Ernst Bergelin med fam.
Ingvar Mikaelsson.

3583. Sättnaborgen, Kovland

Wassén, Nils, med fam.
Lundholm, N. M. •
Gustaf Holmstedt med fam.
Andersson, O. B. med fam.
Nilsson, Jonas med fam.
Norberg, Ada.
Nordén, Astrid.
Eriksson, Niklas.
Öhlén, Inga.
Lövgren, Helmer med fam.
Vesterlund, J. F. med fam.

Enighet, Alnö.

Ernst Berg med familj.

977. Tunaborg, Matfors.

Anna o. John Östman.
Karl Eriksson med fam.
Leif Svensson.
Bengt Sjölund.
Arne Muhr.
Helge Strid.
Ingemar Eriksson.
Rolf Wedin.
Sven-Börje Johansson.
Bertil Larsson.
Gunnar Heurlin.
Arne Källström.
Emy Hansson.
Lizette Johansson.
Fridolf Nilsson med fru.
K. G. Johansson med fru.
Allan Engström med fam.
Valter Englund med fam.
Ivan Lundkvist.

Godtemplarfällen.

I min ungdom förekom ofta tal om "Godtemplarfällen". Man sade att den bestod av etthundrasjuttio-sju skinn och fällen fick kandidaterna krypa under vid de hemlighetsfulla intagningarna.

Hur talet om "fällerna" kommit till kan möjligen förklaras på följande sätt. I äldre tid fick vuxna ungdomar ligga i oeldade rum året runt. För att klara sig mot kölden hade man då fårskinnsfällor över sig. Var man då två tillsammans klarade man sig bättre mot kylan, än när man var ensam. Därav kom uttrycket "att ligga under samma fäll", vilket också kunde betyda "att åtnjuta samma skydd". Medlemska-

KONDITORI

Elegant
men trivsamt

ORIENT

STORGATAN

5

SUNDSVALL

Tel. 41 95

ÅTER EN JUL

Vingade toner
flyg över jorden —
Malmklang sjunger om julefrid.
Glimmande stjärnor
strö över haven
sparsamma droppar av ändlös tid.

Levande lågor
lysa och värma
tomma och fattiga hjärtan till jul.
Snövita flingor
falla så sakta
över en jord som är grå och ful.

Någonstans sjunger
hopplösa röster.
någonstans ber man om frid och
fred —

Någonstans faller
en stjärna i öster...
Gatan blev gropig där bomben slog
ned.

Vingade toner
fly över jorden —
Malmklang sjunger om julefrid.
Tårade ögon
blicka mot himmeln —
Människorna vänta från tid till tid.

Ur Eko.

NILS H. JOHNSON.

pet i en loge var ju ett skydd mot frestelse till dryckenskap.

En gång fick dock godtemplarfällen spela en verklig roll. I Salteå by i Nora socken skulle man bilda en loge. Talare var anmodad att komma och en förväntansfull publik hade samlat sig i skolan, där föredraget skulle hållas.

Talaren kom åkande i släde och då han steg ur vid ingången, tog han slädfällerna med sig in, ty det var en kall vinterdag, och han ville hålla fällerna varm tills hans skulle åka därifrån.

Men då blev allt publiken storögd. Var godtemplarfällen en verklighet ändå? Ja, man kunde inte tro annat, de hade ju sett den med egna ögon.

När talet var avslutat, skyndade sig de, som satt i gång med logens bildande, att värva kandidater. Men se, det gick inte alls, de tillfrågade fick en väldig brådska att ge sig iväg från lokalen.

Det var endast några, som an-

tecknat sig dagarna före mötet, vilka stannade kvar, fast de så nog litet ångerköpta ut, antagligen var det för att inte visa sig fega som inte de också smet sin väg. Under hela intagningsakten väntade de med bävan att fällerna skulle komma fram. Den högtidliga akten tog äntligen slut utan att den fruktade visade sig, och därmed hade godtemplarfällen spelat ut sin mystiska roll i den trakten.

Alf. Nide.

NORSKT:

Et feiltrin.

Per er i Oslo for første gang og går på Egertorvet.

— Går denne trikken* til Grefsen, spør han.

— Nei, svarer konduktoren, ikke denne, men den neste.

Så går Per av og krabber opp på tilhengeren.**

*Trikk = spårvagn.

**Tilhenger = släpvagn.

50 år.

v. DT br Vestberg.

Vår v. DT fyllde femtio år i början av månaden och av någon outgrundlig anledning kom han "borst" i spalterna. Förmodligen var det väl tryckfelsniss och ombrytarniss i kompanjonskap som svarade för den historien. Men bättre sent än aldrig heter det ju. Dessutom kan vi ju skylla på att Fyrbåken kommer ut så ojämnt att de inte alltid passar med födelsedagarna. Nu däremot kan vi klara av även hyllningarna på en gång.

Br Vestberg har varit godtemplare så länge vi kan minnas. Han är född på Alnön och alltså medelpading till liv och själ. Redan vid femton års ålder blev han sågverksarbetare och vid ungefär samma tid grep godtemplarorden tag om hans själ och han anslöt sig till logen Folkets väl på Alnö, där han även under ett flertal år var logetemplar.

Han blev ungefär samtidigt kassör i avd. 21 av Sågverksarbetareförbundet, Strand, Gustavsberg, och ordf. 1917—20 samt ordf. i Alnö arbetarekommun 1918—20, ordf. i Essviks s. d. u. k. 1922, styrelseledamot i Medelpads distrikt av S. S. U. 1922.

År 1919 tog han anställning som handelsbiträde i Strands koop. handelsförening och blev butiksförestån-

dare i Essvik 21—22. År 1923 flyttade han till Jämtland där han blev föreståndare för Fjällsjö koop. handelsförening. Sedan flyttade han till Hällesjö koop. 1926—35 och han var ledamot i olika nämnder, bl. a. Hällesjö kommunalfullmäktige 1931—35, v. ordf. 1932—35, ledamot av dess särskilda nämnd, av tandvårdsnämnden 1933—35, ledamot av fullmäktiges beredningsutskott.

År 1936 blev han överflyttad till Erikslunds konsumtionsförening. I sjukkassan är han kassör samt sekr. i Tempelriddarorden. Han är medlem i Borgsjö kyrkokör. I den borgerliga kommunen är han med i kyrkofullmäktige och ledamot i kristidsnämnden.

Br Vestbergs godtemplargärning är som redan framgått av ovanstående lång och framgångsrik. Ytterligare kan nämnas att han är mångårig LT i logen Magnus Huss, vKT i Borgsjö-Haverö kretsloge samt vDT i Medelpads distrikt.

Br Vestberg har alltid vunnit uppskattning för sin stora saklighet, sitt stora intresse för alla dagens frågor och sin vilja att alltid göra något

Kol - Koks

Byggnads-

material

■

Tegel

■

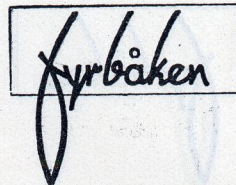
Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS

Storgatan 26.

Tel. Namnanrop.

SUNDSVALL

och förmåga att göra det bra. Han tillhör också en av dessa få som man knappast kan tänka sig har några ovänner här i livet. Hela hans inställning till livet och människorna och hela hans uppträdande gör att han alltid kan känna sig säker på att vara omgiven av vänner. Han har ett oförbrännerligt gott humör och är vänlig och hjälpsam.

Det säger sig självt att högtidsdagen blev en minnesrik dag. Redan arla i morgonstunden började det strömma till gratulanter och invasionen fortsatte sedan hela dagen lång. Vi skall inte närmare referera mångfalden utan bara nämna att loge, kretsloge och distriktsloge befunno sig bland de uppvaktande.

Denna hyllning vill sedan vi för vår del sluta med en hjärtlig broderlig lyckönskan och en förhoppning om att han länge än skall få verka bland oss.

DANSKT:

Smeden smidde og Per saa paa.

Smeden stakk den rødglødende hesteskoen under nesen paa Per.

— Lukt paa den, du, sa han.

— Pöh, sa Per, gir du meg en femtiöring skal jeg slikke paa den.

— La gaa, sa smeden, her har du femtiöringen.

— Takk skal du ha, sa Per, og saa slikket han paa — femtiöringen og gikk sin veg.

Kom ihåg Reformatorn.

Glöm inte under jul- och nyårsfirandet att prenumerera på Reformatorn. Reformatorn i varje loge till varje godtemplarfamilj.

En trevlig och värdefull julklapp är en årsprenumerering på Reformatorn.

Har Din loge sett till att Reformatorn finnes på kaféet i Din hemort. Prenumerera och sänd Reformatorn

Godtemplarna ute i Europa lita till oss här i Sverige

Vår ordenschef undervisningsrådet Ruben Wagnsson har vid en konferens med tjänstemän inom Västmanlands distriktsloge hållit ett föredrag vars huvudpunkter vi här återge.

I det tal varmed OT öppnade konferensen erinrade han om att godtemplarorden i vårt land gick tillbaka under förra världskriget. Påfrestningarna under det nu pågående kriget med många inkallelser, rekvisitioner i stor omfattning av samlingslokaler o. s. v., för att inte tala om den allmänna oron i sinnena, ha däremot icke medfört någon liknande nedgång. Godtemplarorden har icke blott hållit sina positioner utan även utvidgat verksamheten. OT pekade bl. a. på samarbetet med försvarsmyndigheterna, vilket enligt militära vitsord varit av stor betydelse ur beredskapssynpunkt. Både förutvarande och nuvarande överbefälhavaren ha deltagit i godtemplarkonferenser och därvid understrukit den rent militära betydelsen av samarbete med godtemplarorden. Vi ha fått våra militärombud auktoriserade av de militära myndigheterna — det är säkert något enastående i världen att en försvarsstab knyter kontakt med en folk rörelse och att de militära författningarna innehålla bestämmelser om samarbetet. Detta är, framhöll OT, ett förtroende som vi måste visa oss vär- En del militärombud äro för blyga ifråga om att vidtaga åtgärder för det lokala samarbetet, men så får det inte vara. Varje militärombud måste vara angeläget om att ha kontakt med chefen för det militära förbandet på sin ort och ta initiativ till lämpliga åtgärder i samarbetets tecken.

till beredskapande ordensbröder från Din loge.

De loger som ännu inte valt logeombudsman för Reformatorn torde göra det på nästa logemöte.

**Fram för ett gott logearbete:
Fram för Reformatorn.**

OT br Ruben Wagnsson.

Vi ha också utvidgat vår kontakt med idrottsrörelsen, erinrade br Wagnsson, bl. a. genom samarbete med fotbollsförbundet. Kontakten med LO och samarbetet med nykterhetsfolkets landsförbund har blivit fastare.

Folkhögskolan skall ge möjligheter till utbildning av ledare.

OT berörde naturligtvis också arbetet för den egna folkhögskolan. Den skall ha samma bildningsmål som övriga folkhögskolor och stå öppen för alla, men vi räkna dessutom med att skolan skall kunna ge möjligheter till ledarutbildning för vårt arbete. Vid starten av den nu pågående insamlingen beräknades det att vi på 5 å 6 år skulle kunna komma upp till en halv miljon, men redan efter tre år äro vi uppe i 432.000 kr. och vid nästa års storlogemöte i Västerås hoppas vi att ha nått den halva miljonen. Det har gått fortare än vi vågat hoppas — men, tillade OT, det gäller nog att vi arbeta nergiskt för att komma upp till det målsatta beloppet av 5 kr per medlem.

Vi kan alltså konstatera att verksamheten är livlig, sade OT, men han ville inte fördölja att man i olika delar av landet kan spåra en viss trötthet, som säkert hänger samman med de fem krigsåren. Det gäller att vi ta nya tag, så att vi när fredens dag kommer, kunna stå redo att bygga upp godtemplarorden ute i världen. Hitlerismen har i stor utsträckning tagit död på godtemplarlogerna ute i Europa — det allmänna broderskapets princip stämmer inte med Hitlers uppfattning. I Norge har dock godtemplarorden varit en av de få organisationer, som fått fortsätta verksamheten om än i viss mån under gestapouppsikt.

Godtemplarna ute i Europa se upp till oss här i Sverige. De lita till att Sveriges storloge som den största i världen och som den av kriget mest skonade skall kunna ge hjälp i återuppbyggandet av världsorganisationen. Detta måste sporra oss alla, slutade br OT, till gemensamma kraftanstängningar i den livaktighetens anda, som synes prägla den nu inledda konferensen och det västmanländska godtemplararbetet i allmänhet just nu.

Patrull i yngre upplaga.

Inom Timrå kretsloge har under en tid verkat en ungdomspatrull lite mer "privat". Nu har man emellertid tagit Gud i hägen och beslutat framträda litet mera "öppet". Det är br Alexis Asén som trimmat tre unga flickor och två likaledes unga pojkar och resultatet har blivit över förväntan. Ungdomspatrullen som sändes ut av kretsen kommer enligt vad som meddelas oss att förse sig med likadana finesser som de "stora patrullerna", med affischer och dessutom kommer man att dela ut flygblad bland ungdomarna i skolorna dit man kommer. Vem vet om inte ungdomarna komma att konkurrera riktigt ordentligt med de stora?

I första hand kommer patrullen att besöka nedanstående loger:

- Logen Vivan, Vivstavarv.
- Logen Karlshem, Alnö.
- Logen Välkomsthemmet, Skönvik.
- Logen Skönborg, Skönsberg.
- Logen Vinterny, Hässjö.
- Logen Dalens Stjärna, Tunadal.
- Logen Fredsförbundet, Östrand.
- Logen Segerlönen, Tynderö.
- Logen Folkets Väl, Alnö.
- Logen Sädskornet, Stavreviken.
- Logen Sundhet, Sundsbruk.
- Logen Bredsjön, Ljustorp.
- Logen Enighet, Alnö.
- Logen Vår Borg, Söråker.
Bergeforsens Folkets hus.
- Logen Segerns Banér, Fagervik.
- Logen Alnö Framtidshopp.
Teatersalongen, Vivstavarv.

Logen Skönborg

anordnar i år som vanligt den populära Skönborgsstaffetten. Tid och plats komma senare att meddelas.

Intervezza

Det ligger en urdrucken brännvins-butelj i rännstenens avlopp och flyter. Och just i dag är det lördag och helg, och staden larmar och ryter.

Den vrider sin gröna och solkiga buk då vattnet i rännstenen spolar och stirrar mot mig med blick som en sjuk — och vattnet skvalar och molar.

Den slängdes i rännstenen nyss av tre män

i slitna och torftiga kläder.

»I dag behöver man brännvin igen.

Fy fan vilket herrans väder!»

Så söpo de alla, och var och en gned över brännvinsflaskan med ärmen, och genom frusna kroppar sig spred den falska men ljowliga värmen.

Sen glömdes för stunden ungarnas kält

och hustrur, som gräla och tjata och den eviga kampen mot nöd och svält

vid en tröstlös förstadsgata....

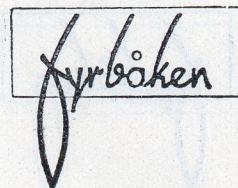
GEORG AHLSTAD.

Den lilla kraften — som blir stor.

En vattendroppe, som om hösten har stannat i en liten spricka i stenen, fryser till is. Isen spränger stenen så småningom och det samlas undan för undan grus och jord i skrevan. Ständig lite nytt, nytt igen. En liten planta får plats för sina små rötter mellan småstenar, jord och gruskorn. De fina rotträderna äta sig in i alla små springor, skrevan vidgas, och stenen måste ge sig mer och mer, och en vacker dag har det blivit så pass mycket jord, att det blir tillräckligt för en större planta där den lilla första förnöjsamma beredde plats för jord. Liknande går det undan för undan, och till sist blir där märkligt nog mark för det största träd.

Små krafter ha arbetat en och en, men samlade representera alla dessa småfaktorer en väldig kraft. Detta lär oss att vi aldrig skola uppgå ett

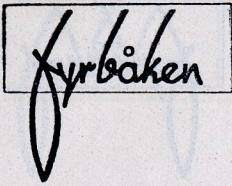

arbete, om det än må synas som vi utförde så litet. Den lilla plantan gör icke heller så mycket väsen av sitt kulturarbete. Om var och en av oss ville vara en sådan där obemärkt liten vattendroppe eller planta, som spränger och kultiverar runt omkring sig, så visar droppens lag, vad vi under tidens lopp kunna uträtta, även om dagsarbetet är så ringa, att man knappt själv märker det.

Göres arbetet i den rätta andan, och har man alltid viljan att utföra positivt arbete i stället för att lägga stenar i vägen för andra, så skall resultatet snart bli märkbart. Allt gott arbete har samma värde i naturens stora verkstad. Jag tror, att vi böra hålla fast vid detta även när det gäller den ideella verksamheten. Icke blott därför, att vi må lära oss respektera andras arbete fullt ut, vilket stånd och vilken ställning de än må ha — utan också därför att vi må lära oss respektera vårt eget arbete. Ofta kan just misstron till det egna arbetets värde ligga som en hindrande stoppbom.

Ordenssyskon, det är ett stort arbete som ligger för oss. Vi äro en ringa del i arbetsstyrkan, men vi få aldrig ge tappt. Vi måste bygga inifrån och utåt, vi måste bemöda oss om förståelse och respekt för varandra oaktat de fel och brister, vi

Julönskan

Hemmets högtid är julens tid
som snart för dörren står,
barnen glädjas alla därvid
att gran och julklapp de får.
Tomten grånad knacker på
i senan juleaftonskväll,
barnaögonen tindra soligt då.
Tomten frågar: »Har du varit snäll?»
och sin julklappssäck han tömmer.

Men varma tankar, en gåva dem
skänkas må, som sakna julefrid,
de barn som sakna i jul ett hem.
Den gåvan lär oss säkert då
att glädjas rätt i julens tid.
Den önskan följde de gamla orden
om godhet i allas hjärtan in
att julens budskap: Frid på jorden
sig säkert ner i varje sinn.
som snart för dörren står.

Ur Ljus i vår bygd.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

tillönskas ordenssyskon, vänner och
bekanta.

249 Folkets lycka, Indal.

Bertil Edström.
Gösta Jonsson.
Inez Edström.
Arne Melin med fästmö.
Gunnar Lindblom.
Carl Bengtsson.
Leonard Persson.
Sigurd Andersson.
Sören Åsén.
Ingrid Andersson.
Anna-Lisa Andersson.
Solveig Ohlén.
Eivor Vestberg.
Margit Backlund.
Marianne Åsén.
Nanny Lögdahl.
Gerda Nyberg.
Astae Lindblom.
Folke Jonsson.

(På grund av tekniska omständigheter
och emedan ovanstående jul- och nyårs-
hälsningar kommit så sent har det ty-
värr icke varit möjligt att placera dem
i följd med de övriga. Red.)

alla mer eller mindre äro behäftade
med. Kan vi det så skall vi säkert
bliva till gagn för varandra och för
våra loger och till gagn för våra strä-
vanden i godtemplarordens tjänst.

Gunnar Andersson.

Obligatoriska huvudstadgar FÖR DISTRIKTSLOGE.

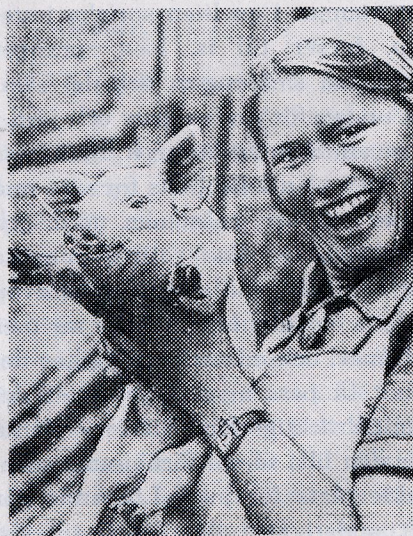
Fyrbåken börjar härmed in-
förandet av sin nya "följetong"
(enligt br Wigur), nämligen
förslagen till ändringar och
tillägg till distriktslogens
grund- och tilläggsstadgar. Ti-
digare har till samtliga loger
utsänts resterande exemplar
av de gamla stadgarna. Var och
en uppmanas nu ta del av dessa
ändringar och jämföra dem
med de gamla stadgarna. Dist-
riktslogemötet kommer att
diskutera dessa ändringar vid
sitt kommande möte och till
dess är det av vikt att alla kän-
na till vad saken gäller.

§ 1.

Distriktslogens namn (firma) är
Medelpads distriktsloge av I. O. G. T.
här kallad distriktlogen.

§ 2.

Distriktslogens uppgift framgår av

Den unga flickan ser ut att vara
mycket förtjust i sin lilla vän griskul-
tingen, så det är säkert ingen fara för
att nassen behöver riskera sitt liv i
år för att sättas på julbordet.

61 § av de för Orden i Sverige fast-
ställda grundstadgarna.

§ 3.

Distriktsrådet som utgör distrikt-
logens styrelse har sitt säte i Sunds-
vall.

§ 4.

Distriktsrådet, bestående av lägst
åtta, högst tolv ledamöter, samman-
sättes och utses på sätt i 65 § jäm-
förd med 26 § av grundstadgarna
föreskrives.

Rådsledamots tjänstetid omfattar
tiden från ett årsmöte till det därpå
följande. Årsmöte hålles årligen i
enlighet med grundstadgarnas 67 §.

§ 5.

Grundstadgarna innehålla de när-
mare bestämmelser, som reglera di-
striktlogens verksamhet i fråga om
dess förhållande till den överord-
nade myndigheten, Sveriges Stor-
loge av I. O. G. T., och till under-
lydande loger samt beträffande di-
striktlogens egen inre förvaltning.

Stadgaskommitterades förslag

Paragraferna 1 till och med 3 före-
slås oförändrade.

§ 4.

M o m. a.

Distriktslogens medlemmar utgö-
res av alla medlemmar i distriktets
grundloger, som inneha distrikts-
logegraden.

Ombudskap i distriktslogen utövas
av de ombud, som därtill av grund-
logerna enligt bestämmelserna i
grundstadgarna § 71 mom. 1—4 ut-
ses. Därjämte äger varje ledare för
ungdomsloge, därest dessa har eller
äro berättigade till distriktsloge-
graden säte och stämma i distrikts-
logen, vid förfall för ungdomsleda-
ren kan ungdomslogen utse annan
person att representera i hans stäl-
le, dock under förutsättning att

även denna har eller kan erhålla distriktslogegraden. Samtliga krets-templare äga säte och stämma i distriktslogen, eller vid förfall för denne vice kretstemplaren.

Loge äger rätt sända ett ombud för varje påbörjat 100-tal medlemmar, som logen enligt februarirapporten ägde.

Loge bildad efter den 1 februari äger rätt att representera med högst ett ombud.

M o m. b.

Ombudsval skola ske så tidigt, att fullmakterna, undertecknade av L. T. och L. S. kunna vara D. S. tillhanda senast en månad före distriktslogens årsmöte.

M o m. c.

Ombuden få debitera resa å tredje klass järnväg eller omnibus, dock att endast billigaste resesätt debiteras. Då flera ombud representera från samma ort, och särskild skjuts måste användas, utgår ej högre ersättning än efter gemensam skjuts. För väg till närmaste hållplats understigande tre kilometer gottgöres icke skjutsersättning.

Även ungdomsloges ombud samt kretstemplarna åtnjuta reseersättning efter samma grunder som grundlogeombuden, och hava att ställa sig för ombuden gällande bestämmelser till efterrättelse i härberörda hänseenden.

M o m. d.

Sedan ombuden inlämnat sina reseräkningar till vederbörlig kommitté och distriktslogen mottagit kommitténs rapport samt i anledning därav fattat beslut skall D. Skm. på tid distriktsloge beslutar, till ombuden utbetala dem tillerkänd reseersättning.

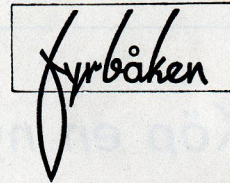
Ombud som avlägsnar sig från mötet utan att hava i vederbörlig ordning erhållit permission av distriktslogen, har förverkat rätt till ersättning.

§ 5.

Rösträtt.

Rösträtt tillkommer alla ombud samt distriktsrådets ledamöter. Röstning medelst upprop företages vid val, och i övrigt när minst en femte-

Ordna möten

som man talar om!

Representantförsamlingen har lyckats hyra den stora franska nykterhetsfilmen *Körkarlen* efter Selma Lagerlöfs roman. Denna film har samlat fullt hus och mötesrekord har satts på flera håll där vi visat den. Mötena har betalat sig och behållning från 1 till 150 kr. har uppstått. Mötesanordnarna har inte tagit några risker och det har blivit möten som man talat om — möten med effekt.

VARFÖR INTE GÖRA ETT FÖRSÖK?

Filmen hyres genom Representantförsamlingen. Det är normalfilm med ljud. Smalfilm finnes ej. Förevisningstid 1½ timme.

Pris: 30 % av bruttoinkomsten, minimum 25:— kr. *I entré måste tas minst 1:— kr.*

Affischer, handaffischer etc. beställes genom Representantförs.

En *biograflokal* måste hyras för ändamålet. Om Ni kan välja — välj en populär lokal! Underhandla i förväg om hyrespriset. Betona det behjärtansvärda i syftet. Vädja till biografägarens ambition. Glöm inte att försäkra Er om maskinist när Ni hyr lokal. Om ej biografägaren står för filmförevisningen måste tillstånd sökas. Föredraget är det centrala — *nöjesskatt betalas ej.*

Talaren bör känna sin sak. Föredraget bör röra sig om kampen mot ungdomsdryckenskapen. Det bör vädja till de ungas ambition. Talaren bör vara god folktalare. Han bör kunna »ta» biografpubliken, annars förfelar föredraget sin verkan.

Bidrag till talaren sökes från CFN:s föreläsningsbyrå, Tunnelgatan 19, Stockholm.

EN STOR FILM och en god talare blir ett bra program. Men detta måste meddelas på ett tilltalande sätt. Stolpaffischer placeras överallt och en *handaffisch* sprides i varje hem. För detta ändamål uppdelas varje samhälle i agitationsdistrikt, som sedan genomarbetas av agitationspatruller.

I samband med denna reklam kan affischer och ströskrifter, som Representantförsamlingen tillhandahåller, spridas.

Så sätter vi igång.

Till Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling, Vasag. 9 3 tr. Stockholm

Härmed rekvireras

FILMEN KÖRKARLEN, att visas i ..... lokalens namn.

den / 194 kl. .... Tal av ..... talarens titel o. namn.

..... ex. stolpaffischer. .... ex. handaffischer enligt prov. .... ex. av Elva man och en tanke. .... ex. agitationsaffischer.

Adress: .....

Namn.

Gata etc.

Poststation.

Tel.

För: .....

Föreningens namn.

del av närvarande ombud så begära. av hans förvaltning eller fastställande av arvode eller annan ersättning åt honom. D-R-ledamot får icke rösta vid val av revisor eller revisorssuppleant.

Alla medlemmar i distriktslogen hava yttranderätt; dock att ingen medlem äger rösträtt i fråga, som rör godkännande

Köp en ny kvalité - CYKEL

nu när den är LICENSFRI, eller låt oss renovera er gamla. Stor sortering cykel- delar i lager. Däck VULKAS. Gamla vel. i utbyte. OBS. Full sortering fiskredskap.

Broderligen

OLLE PERSSON

Ö. Esplanadgatan 17.

Telefon 1773. (Intill Svea-bio.)

IOGT-vimplar i lager.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

Allt i RADIO

REPARATIONER
RÖR
RESERVDELAR

Norrlands Radio

Storg. 9. Tel. 5380, bost. 68217.

Har levererat Radiogrammofonen till Logen 2058 Vivan, Vivstavarv.

*För goda köp -
till rätt pris boga*

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KpS
Självserving

Inga
drickspengar

ideal-
matställe
för alla!!

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFÖRENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsbolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL
Tel. 55590 (växel)

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADSRARBETEN.

STADENS

POPULÄRA OCH TRIVSAMMA

BOKHANDEL

ÄR

NYMANS

Tel. 3508. SUNDSVALL. Tel. 3608.

LANSJÄR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

Nya Samhällets Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Tel. 4588.

